

Statnett SF
v/Torkil Bårdsgjerde
Nydalen allé 33
0484 Oslo

Mo i Rana, 4.4.2025

Deres ref.: Innspill tariffmodell

Høringsuttalelse til ny tariffmodell

Det vises til høringsnotat av 13. februar 2025 hvor dagens modell for fastsettelse av tariffen i transmisjonsnettet drøftes, og der prinsipper for en ny og mer fremtidsrettet modell foreslås. Ferroglobe Mangan Norge AS er i denne sammenheng en berørt part og vil fremme følgende kommentarer:

Ferroglobe Mangan Norge AS er lokalisert i Mo Industripark og 100% eid av Ferroglobe PLC med hovedkontor i Madrid, Spania.

Vi har to lukkede smelteovner med installert transformator kapasitet på 2 x 60 MVA. Resultatlast på ovnene er typisk 2 x 30 MW og vi forbruker 500-550 GWh per år. Våre produkter er silikomangan og ferromangan, og vi produserer ca. 125 000 tonn/år. Ferroglobe omsetter for nesten 1.5 milliarder kroner, og i all hovedsak går alt til eksport. I tillegg har vi et sinterverk for agglomerering av finstoff av malmer og et knuseverk for nedknusing av ferdigvarer til ønsket kundespesifikasjon. Våre kunder er i all hovedsak stålprodusenter lokalisert i Europa og USA. Vi har 85 ansatte, og leier inn en faststyrke på til sammen 16 personer for mekanisk vedlikehold og intern transport av ferdigvarer og råvarer. I sum er vi daglig arbeidsplass for over 100 personer.

Vi har en tilknytningsavtale med Svabo Industrinett AS og som SFHB-kunde betaler vi en betydelig residualtariff.

Betydning for oss og tolkning av endringer:

Vi er kjent med at transmisjonsnettet er såpass høyt utnyttet at det er nødvendig med køordninger i store deler av landet og med økende driftsutfordringer i transmisjonsnettet må Statnett investere mer. Dette vil medføre økte tariffer for nettkundene. Det må bygges mye nytt nett for å overholde tilknytningsplikten (dette er vel mye likt med hvordan privatkunder har det, nemlig at de med stor variasjon i forbruk må betale vesentlig mer i kapasitetsledd, dvs. del av nettleien).

Vi kjenner i mindre grad til hvordan endringene vil slå ut for bedriftskunder, men ser at samlokaliseringsrabatten (k-faktor) kan bli vesentlig påvirket i negativ forstand.

K-faktoren gir insentiv til å plassere industri nær kraftproduksjonen. Dette reduserer behovet for overføringskapasitet og minimerer energitap. Når forbruk skjer nær produksjonskilden, avlastes transmisjonsnettet, og kostnadene reduseres for hele systemet. Det er i tråd med målet om kostnadsriktige tariffer. K-faktoren bidrar til at lokalsamfunn som har gitt areal og naturressurser til kraftproduksjon får igjen i form av arbeidsplasser. Å svekke dette båndet kan undergrave legitimiteten til videre utbygging av ny kraft.

Vi er allerede med i reservemarkedet, men er usikker på hva som vil være konsekvensen av de tre foreslåtte tiltakene med virkning fra 2026. Hva menes f.eks. med "vesentlig mengde fleksibilitet stilles til rådighet hele året"? Dersom industrirabatten bortfaller i sin helhet, vil det bety en ekstra kostnad for Ferroglobe på over ti millioner kroner. Det at kravet om å beholde dagens 50% industrirabatt fordrer at bedriftene må stille tilgjengelig en vesentlig mengde fleksibilitet, kan bli meget utfordrende for Ferroglobe dersom "vesentlig" innebærer mer enn 15-20% av kapasiteten.

Statnett SF har tidligere anerkjent mekanismen med samlokaliseringsrabatt – med inntil 50 % rabatt. En plutselig fjerning strider mot prinsippene om forutsigbarhet og stabile rammevilkår for kapitalintensiv industri. Bedrifter med høy brukstid bidrar til jevn og forutsigbar last, noe som reduserer behovet for dyre og ressurskrevende tiltak i nettet. SFHB-kunder er derfor gunstige for både systemdrift og investeringstakt. Det er rettferdig at en industriaktør med høy og jevn utnyttelse av nettet betaler mindre per kilowatt enn en kunde med uforutsigbare forbrukstopper. SFHB-rabattene reflekterer dette. Flere kraftkrevende prosessindustrier, som smelteverk, har ikke teknisk eller økonomisk mulighet til å redusere forbruk i korte tidsintervaller. Å kreve fleksibilitet som vilkår for rabatt vil i praksis utelukke de som faktisk har høy brukstid.

Smelteverksindustrien i Norge omsetter årlig for over 200 milliarder kroner og sysselsetter mange tusen arbeidstakere. Det er derfor et paradoks at det settes spørsmålsteget ved at stor industri får rabatt på nettleien samtidig som det jobbes for et grønt skifte. Stabil tilgang på ren strøm, og med forutsigbare priser, er den viktigste rammebetingelsen for å opprettholde en konkurransedyktig industri i Norge. Siden vår bedrift lever i en daglig konkurranse med andre aktører i et internasjonalt marked, vil en slik ekstrabelastning være ødeleggende for videre drift. Dette vil sette over 100 direkte arbeidsplasser i fare, samt ha store ringvirkninger for leverandører til bedriften.

Oppsummering:

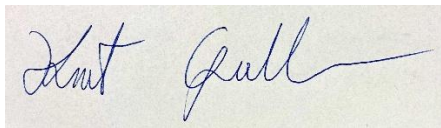
Ferroglobe Mangan Norge AS er som nevnt en produsent av manganlegeringer, og mangan er på EU-kommisjonens liste over kritiske råstoffer. Våre manganlegeringer er vesentlig for stålproduksjon i Europa (omtrent 90% av alt mangan i verden går til stålproduksjon). Vi ser med stor bekymring på foreslåtte endringer i tariffmodell, og svekkelse av SFHB-rabatten vil kunne få dramatiske konsekvenser for fremtidig drift her i Mo i Rana. Det vil svekke vår konkurranseevne i vesentlig grad, og med stor sannsynlighet medføre at produksjonskapasitet blir overført til andre aktører utenfor Norge.

Slike store endringer i tariffsystemene må være bærekraftige for alle involverte parter, og en slik endring som foreslås her bidrar ikke til dette. Vi mener at alle forslag til endringer må konsekvensutredes dypere.

Avslutningsvis kan vi foreslå noen tiltak:

- Rabattene kan videreføres i justert form, for eksempel med innslagspunkter, gradvis nedtrapping eller differensiering.
- Statnett SF bør konsekvensutrede virkningen av å fjerne rabattordningene, inkludert ringvirkninger, klimamål, og kraftsystemets effektivitet.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading 'Knut Gullesen', on a light-colored rectangular background.

Knut Gullesen
Adm. Dir.
Ferroglobe Mangan Norge AS

Vedlegg: **Ingen**